

Käy eespäin väki voimakas

■ Ilpo Haahtela

Vappumarssi sosiaalidemokraattien riveissä oli Turun museotoiminnanjohtajalle Knut Drakelle itsestään selvä. Hän oli aatteellinen demari vaikka ei tätä työssään korostanut. Suomen Akatemian tutkija Drake valittiin vuonna 1972 Turun kaupungin historiallisen museon (vuodesta 1981 alkaen Turun maakuntamuseo) johtajaksi. Drake (1927–2013) oli syntynyt Helsingissä, valmistui filosofian kandidaatiksi Lundin yliopistosta ja väitteli tohtoriksi Helsingin yliopistossa vuonna 1969 Hämeen linnasta tehdyllä tutkimuksella. Hämeen linna oli työllistänyt Draken yli vuosikymmenen ajan, mutta Turussa odottivat vielä kiehtovammat kohteet Turun linna ja Turun tuomiokirkko. Ehkä häntä viehätti myös muutto kaksikieliseen Turkuun ja dosenttuuri Åbo Akademiassa.

Tieteelliseen tutkimukseen ei museon johtajalle juuri aikaa jäänyt. Museoiden määrä oli Turussa asukaslukuun nähden maamme suurin. Draken johdolla toimi näistä viisi ja 1980-luvulla jo kuusi, kun Elävän historian kylä aloitti toimintansa vuonna 1988 paljolti juuri hänen ponnistelujensa tuloksena. Minun mielestäni hänen merkittävin saavutuksensa oli yleisölle näkymätöntä: nuorten, kyvykkäiden tutkijoiden ottaminen Turun maakuntamuseon palvelukseen. Kalastajakadun hallintorakennuksesta kehittyikin Draken aikana varsinainen asiantuntijoiden keskus. Budjetti ylittyi tällä menetelmällä reippaasti, mutta Drake oli niin huono talousmies, että ei huomannut tätä, tai rohkea yrittäjä, joka pelasi uhkapeliä siinä onnistuen.

Turun biologiseen museoon perustettiin Draken ansiosta tutkijan työsopimussuhde vuonna 1982. Se on tämän museon ja myös Turun kaupungin ensimmäinen ammattibiologin kokopäiväinen toimi. Drakella oli oma ehdokkaansa tutkijaksi, mutta museolautakunta päätti toisin ja valitsi minut tehtävään. Sain kuitenkin osakseni

Draken täyden luottamuksen. Hän sanoi ainakin minulle, että luonnontieteellisten museoiden tulisi olla ihmiskunnan tärkeimmät museot. Hän muisteli usein oppikoulunsa (Svenska lyceum i Helsingfors) saksanopettajaa Ivar Hortlingia. Tämä oli paitsi etevä kielimies myös kuuluisa ornitologi. Draken ansiota on, että huonokuntoinen Biologinen museo ainutlaatuisine dioraamoineen saatiin runsaassa vuosikymmenessä kunnostettua ja ajanmukaistettua.

Olen usein miettinyt, miksi tulimme niin hyvin toimeen keskenämme. Me kaksi olimme poikakoulun käyneitä maakuntamuseon kummajaisia, reservinupseereita. Drakella oli vieläpä sotilaille sopiva karkea komentoääni, jota hän vältti käyttämästä työtovereitaan kohtaan. Hän oli kuitenkin ehdoton pasifisti, minä en. Enemmän merkitsi yhteinen tieteellinen ajattelu ja toiminta sekä vain seitsemän vuoden ikäero. Merkityksetöntä ei ollut, että Turun biologinen museo oli perustettu suomenruotsalaisena lahjoituksena ja ruotsinkieltä pidettiin siellä arvossa.

Drake oli joukosta selvästi erottuva, hyvin karismaattinen henkilö. Alaisten oli helppo lähestyä häntä. Olen vieläkin häpeissäni, että paukautin kerran hänen henkseleitään henkilökunnan juhlissa. Drake oli sisimmässään akateeminen tutkija. Eläkkeelle siirryttyään hän paneutuikin linna- ja kirkkotutkimuksiinsa Turussa ja kulki edelleen päivittäin polkupyörällä, vaikka ei oikein päässyt sinuiksi sen komean pyörän kanssa, jonka sai työtovereiltaan lahjaksi. Hänelle järjestyi Kalastajakadun rakennuksessa työpöytä, mikä oli poikkeuksellinen menettely. Viimeiset elinvuotensa hän teki tutkimustyötä Åbo Akademin tiloissa.

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva eläintieteilijä ja museotutkija. Kirjoitussarja päättyy.

Parasta suomalaista tietokirjallisuutta

Nassim Nicholas Taleb:
Antihauras.
Asioita, jotka hyötyvät epäjärjestyksestä.
Ovh. 50 €

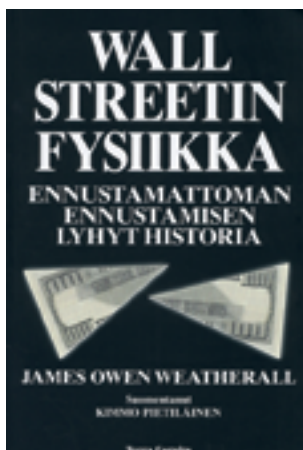
Daron Acemoglu ja
James A. Robinson:
Miksi maat kaatuvat.
Vallan, vaurauden ja varattomuuden synty.
Ovh. 50 €

Daniel Kahneman: *Ajattelu nopeasti ja hitaasti.*
Ovh. 50 €

David Mamet:
Teatteri.
Ovh. 25 €

James Owen Weatherall:
Wall Streetin fysiikka.
Ennustamattoman ennustamisen lyhyt historia.
Ovh. 40 €

Jared Diamond: *Maailma eiliseen saakka. Mitä voimme oppia perinteisistä yhteiskunnista.*
Ovh. 50 €

Hyvin varustetuista kirjakaupoista tai suoraan kustantajalta
www.terracognita.fi